

A Oye' B'it Yic CUSC'OLAL

Lamentaciones sb'i jun libro tic, syalelc'ochi cusc'olal. A jun libro tic, ay oye' macan cusc'olal tz'ib'ab'il d'ay, junjun d'a junjun capítulo. Syal yuj cusc'olal yed' yaelal ayic smac'jinaquem lañnaj choñab' Jerusalén. Te cusc'olal ajnaccani, yujo mañ jantacoc tas janac d'a yib'an. Vach'chom a jun libro tic te nivan syalcot yuj yaelal, ma cusc'olal, palta ay pax juntzañ versículo tz'alancoti to yovalil scac'och Dios yipoc co c'ool, scac'anpaxoch tastac toto ol ujoc yipoc co c'ool.

B'ab'el b'it yic cusc'olal

- 1 Cuseltacxoñej ix ajcan choñab' Jerusalén b'aj tzijtum anima d'a peca'. Lajan ix ajcan jun nivan choñab' tic icha tz'ajcan junoc ix ix toxo ix cham yetb'eyum. A d'a peca', ichato yajal yaj d'a scal juntzañ nación, axo ticnaic, tz'ac'ji pural yoch d'a munlajel.
- 2 Lajan icha junoc ix ix sic'sic'an yoc' d'ac'valil, chalali val yemta yal sat d'a spac'ultac sti'. A d'a scal juntzañ nación vach' yac'an yed'oc, marixa junoc tz'ac'an snivanil sc'ool. Masanil ix meltzajoch ajc'olal d'ay.
- 3 Ix ic'jib'at eb' aj Judá d'a ch'oc choñab'il. Q'uixvub'tac yaj eb' yuj munlajel te ya b'aj ayochi. Ayxoec' eb' d'a scal juntzañxo nación. Maxtzac yic' jab'oc yip eb'. Ix

yamchaj eb' yuj eb' spechani, yuj chi'
ayxoec' eb' d'a scal yaelal.

- ⁴ Cuseltacxoñej yaj sb'eal Sion ticnaic. Mañxalaj mach sjavi d'a q'uiñ. Tz'inini yajcan sti' choñab'. Axoñej oq'uel syac' eb' sacerdote. A eb' ix cob'estac tacnacxoñej sc'ol eb' ix. A eb' aj Jerusalén ayoch yaelal d'a yib'añ eb'.
- ⁵ Toxo ix ac'ji ganar eb' cajan d'a Sion. Ix ic'jib'at eb' d'a ch'oc choñab'il yuj eb' yajc'ool. A Je-hová ix ac'anoch yaelal d'a yib'añ eb', yujto te pit ix yutej sb'a eb'. A eb' yajc'ol eb' chi', van sq'uechañ eb'.
- ⁶ Toxo ix satel svach'il yilji choñab' Sion chi'. A eb' yajalil eb', lajan eb' icha noc' c'ultaquil chej maxtzac ilchaj svael. Van yel yip, yuj chi' toxoñej sñer yoc d'a yichañ eb' spechani.
- ⁷ A val d'a sc'ual ayoch eb' aj Jerusalén yab'an syail, ix snaancot masanil sb'eyumal eb' d'a yalañtaxo. Ayic ix yamchaj eb' yuj eb' yajc'ol chi', mañxa mach ix colanel eb'. A val yic tz'ilji eb' yuj juntzañxo eb' yajc'ool, sb'uchji eb' yujto toxo ix telvi eb'.
- ⁸ A eb' aj Jerusalén chi', yelxo nivan schucal eb' ix yac'ochi, yuj chi' smoj val syajjiel eb'. D'a peca' nivan yelc'och jun choñab' chi' d'a yol sat eb' anima, axo ticnaic, syaj eb', yujto toxo ix ilji sq'uixveltaquil. Yuj chi' a eb' aj Jerusalén tz'oc' val eb', toxoñej sc'ub'ejel sat eb' yuj q'uixvelal.
- ⁹ Te nivan chequel yaj schucal eb' cajan d'a Jerusalén chi', palta malaj tas sna eb' yuj tas ol javoc d'a yib'añ. Te satub'tac ix aj stelvi schoñab' eb', malaj mach snivanan sc'ol eb'.

Syal eb' anima ta': Mamin Jehová, ina val co yaelal, yujto a eb' ajc'ol d'ayorñ syic'chaan sb'a eb' oñ yixtani, xchi eb'.

- 10 A eb' ajc'ool chi', toxo ix yiquej masanil sb'eyumal eb' aj Jerusalén eb'. Ix yil val eb' aj chorñab' chi' yoch lemnaj eb' ch'oc chorñab'il d'a yol stemplo Dios, aton juntzañ anima yalnac Jehová to max yal yochi.
- 11 Masanil eb' cajan ta' tz'oc' eb', tz'ec' eb' sayan svael. Toxo ix yac'b'at sb'eyumal eb' sq'uexuloc svael yic max cham eb'. Ix yalan eb': Mamin Jehová, cotari q'uelan d'ayorñ yuj tas ix aj co telvi. Il val och a c'ol d'ayorñ yuj co yaelal.
- 12 A ex tzex ec' d'a co lac'anil tic, ochariec vaan tze naani. ¿Toc ay val yaelal icha quic tic? Yelxo val sco te ab'ej syail. Ix yac'cot jun yaelal tic Jehová d'a quib'añ yuj yoval sc'ool.
- 13 Ato d'a satchaañ ix yac'cot jun c'ac' Jehová, yic syac' lajvoquem co b'aquil. Ix sb'oem jun yaal d'a quichañ, icha val chi' ix aj co meltzajcot d'a co patic. Ix oñ actajcan yuuj, cotac scal syac'anoch yaelal d'a quib'añ.
- 14 A Jehová, toxo ix yaloch co chucal d'a co sat, añaea' co chucal chi' ix oñ tzec'ani, icha val junoc icatz al yajoch d'a quib'añ. Tz'el val quip yuuj. Ix oñ yac'och Dios Cajal d'a yol sc'ab' eb' cajc'ool. Maxtzac yal co tec'b'an co b'a d'a yichañ eb'.
- 15 A Jehová ix spatiqejel eb' soldado tzorñ colan calani. Ix yac'cot jantac eb' soldado ajc'ol d'ayorñ yic satel masanil eb' co soldado quelemtac. Toxo ix oñ tec'jiem a oñ aj Judá

oñ tic yuj Jehová, icha val tz'aj stec'jiel yal sat te' uva.

- ¹⁶ Yuj val juntzañ tic tz'el val yal co sat coq'ui. Mañxalaj mach tz'ac'an snivanil co c'ool. Mañxalaj mach syal yac'an co tec'anil. A d'a scal oval chi' ix cactejcan eb' cuninal, yujto ix oñ can d'a yalañ yuj eb' ajc'ol chi'.
- ¹⁷ Ix quic'chaan co c'ab' co tevi, palta malaj mach tz'ac'an snivanil co c'ool. A Jehová ix molb'ancot eb' cajan d'a co lac'anil yic syac'an oval eb' qued'oc. A Jerusalén tic, yajyonc'olal ix ajcan d'a eb'.
- ¹⁸ Ix sc'ulej val Jehová icha val smojalil, yujto ix co pitej co b'a d'a schechnab'il. Ex choñab', ab'ec val tas ol cala'. Ilec val co yaelal. A eb' cuninal, toxo ix ic'jib'at eb' d'a ch'oc choñab'il.
- ¹⁹ Ix co c'an scolval juntzañ nación ayoch qued'oc yalani, palta torñej tzoñ yixtej eb'. A eb' viñ sacerdote yed' eb' viñ ichamtac vinac, ayic van yec' eb' viñ say svael, ix cham eb' viñ yuj vejel d'a yoltac scalleal choñab' tic.
- ²⁰ Mamin Jehová, ina val tas caji. Max techajlaj co yaelal tic cuj scab'i. Pitz'itz'i yoch d'a co c'ol scab'i ayic sco naancot co pitalil. A d'a spatiquel co choñab' tic smiljicham eb' cuninal d'a q'un espada, axo d'a yol choñab', ay pax chamel.
- ²¹ A eb' ch'oc choñab'il, syab' val eb' yel cav yuj co cusc'olal, palta malaj mach snivanan co c'ool. Masanil eb' ayoch ajc'olal d'ayon, yojtacxoñej co yaelal eb', stzalaj val eb' yuj yaelal ix ac'och d'a quib'añ. Javocab' jun c'u

alb'ilcan uj d'a peca', yic vach' lajan ol aj eb'
icha caj tic.

²² Nacot jantac schucal eb'. Utejpax eb' yuj schucal,
icha val tzoñ utej yuj quic tic. Te ni-
vanxo tzoñ oq'ui, tz'el yip co pixan scab'i,
xchi eb' aj Jerusalén chi' d'a Jehová.

2

Schab'il b'ityic cusc'olal

- ¹ Te vach' yilji choñab' Sion, palta ix q'uic'b'i
q'uinal d'ay yujto te nivan ix aj scot yoval
sc'ol Jehová. Mañ jantacoc svach'il yilji
Israel palta ix juvieli. Majxo snacotlaj sca-
jnub' Jehová yuj yoval sc'ool chi'.
- ² Mañxa junoc choñab' b'aj cajan eb' yiñtilal viñaj
Jacob ixto can yuj Jehová. A yuj yoval sc'ool,
elarñchamel ix laj yac' lajvoquem scuartel
eb' aj Judá. Toxo ix satel snivanil yelc'och
jun nación yed' masanil eb' yajal yaj d'ay.
- ³ Yuj yoval sc'ol chi', ix yac' lajvoc masanil yipal
Israel. Ix yiq'uel scolval d'ay ayic ix javi eb'
ajc'ool. Ix yac'och sc'ac'alc'olal d'a yib'añ
yiñtilal viñaj Jacob, icha val junoc c'ac' sa-
tanel masanil tas.
- ⁴ A Jehová, lajan val ix yutej sb'a icha junoc ajc'ool,
ix yac'b'at sjul-lab' d'a stojolal choñab'. Ichä
val junoc milum anima, ix smilcham eb'
xajan cuuj. Ichä junoc c'ac', icha val chi'
yajoch yoval sc'ol d'a yib'añ scajnub' eb' aj
Sion.
- ⁵ Lajan ix sc'ulej Jehová icha val sc'ulej junoc
ajc'ool, junelñeix lajviem Israel yuuj. Ix
spojem masanil scuartel yed' sdespacho

Judá. Tzololixoñej sjavi cusc'olal d'a yib'añ eb' aj Judá chi' yuuj.

- ⁶ Icha tz'aj yixtajb'at junoc lechpat, icha val chi' ix aj yixtanb'at stemplo Jehová b'aj smolb'ej sb'a eb' choñab'. A ix ac'an sb'atcan q'uñ satc'olal yed' sc'ual ic'oj ip yuj eb' aj Sion. A yuj yoval sc'ol Jehová ix spatiquejcanel eb' rey yed' eb' sacerdote.
- ⁷ Toxo ix spatiquejel yaltar Jehová, mañxa yopisio stemplo yuuj. Toxo ix yac'canoch d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool yic sjuchajem smuroal. Val yel yav eb' ajc'ol d'a stemplo Jehová, ichato sc'ual q'uñ.
- ⁸ A Jehová ix naan sjuanem smuroal choñab' Sion. Ix cham val snaani tas ol aj sjuan lajvoc. Maj oc'laj sc'ool masanto ix lajviem yuuj. Junxoñej ix aj yem juynaj storreal yed' smuroal.
- ⁹ Toxoñej ix emcan vecan spuertail jun choñab' chi' d'a sat luum. Ix cañchajpaxb'at yijchul ayoichi. A viñ sreyal yed' eb' ayoche yajalil, ix b'atcan eb' d'a scal eb' ch'oc choñab'il b'aj malaj sc'ayb'ub'al Dios. Mañxalaj tas syac' Jehová yil eb' schecab'.
- ¹⁰ A eb' yichamtac vinaquil choñab' Sion mañxalaj syal eb', c'ojanem eb' d'a sat luum. Syac'q'ue pococ eb' d'a sjolom, syac'anoch pichul eb' yic cusc'olal. A eb' ix cob'estac ix d'a Jerusalén tz'em ríojan eb' ix d'a sat luum yuj q'uixvelal.
- ¹¹ Ste ixtaxel in sat yuj oq'uel, max techaj cusc'olal vuj svab'i. Mañxalaj in tec'anil yic svilan

satel eb' vetchoñab'. A eb' unin tzato chuni,
scham eb' d'a yoltac calle yuj vejel.

¹² Syal eb' unin d'a snun icha tic: Ac' co vael, ac'
co vino, xchi eb'. Ichato echen tz'ic'an eb',
stelvi eb' d'a yoltac scalleal choñab'. Tz'em
ñojnaj eb' d'a yol sc'ab' snun, tz'el sc'ol eb'.

¹³ ¿Mach yed'oc ol ex in lajb'ej ex aj Jerusalén? Ex
aj choñab' Sion, ¿tas junoc ch'oxnab'il tzin
ch'ox d'ayex yic svac'an snivanil e c'ool? Te
nivan ix aj e lajviemi, ¿machto val ol ex ac'an
b'oxoc?

¹⁴ A tas ix yal eb' syesejoch sb'a schecab'oc Dios
d'ayex, es masanil. Maj ch'oxjiel e mul yuj
eb', yuj chi' maj q'uexvi e pensar. Ix alji es
lolonel d'ayex, ix eyac'anoch d'a e c'ool.

¹⁵ Ayic tz'ilji Jerusalén yuj eb' tz'ec' d'a yol b'e,
stz'it sc'ab' eb' sb'uchvaj d'ay. Tz'el yav eb',
stzicub'tañan sat eb' sb'uchvaji. Syalan eb'
icha tic: ¿Tob'an am a jun choñab' tic sb'inaj
d'a sat lum tic to mañxo jantacoc svach'il
yilji? xchi eb'.

¹⁶ Masanil eb' ajc'ol sb'uchvaj d'ay, tz'el yav eb',
schiñan sc'ab' eb', syalan eb' icha tic: Toxo
ix co satel Jerusalén d'a juneliej. Aton jun
c'u tic ix co tañvej val, a ticnaic van quilani,
xchi eb'.

¹⁷ Toxo ix elc'och tas nab'il yuj Jehová, toxo ix
elc'och slolonel nab'il yuj d'a peca'. Ix oñ
yac' sateli, majxo oc'laj sc'ol d'ayorí. Ix
el d'a sc'ol oñ yac'an tzetzajoc, ix schaan
yic'chañ sb'a eb' ajc'ol chi'.

- 18 Ex aj Sion, c'anec scolval Jehová d'a smasanil e c'ool. C'ual d'ac'val ocab' yel yal e sat eyoq'ui. Mañ ex och vaan eyoq'ui.
- 19 Cotac scal tzex q'ue vaan, tzex avaj d'ac'valil, tze c'anán scolval Jehová. Mojb'ejecq'ue e c'ab' tzex oc' d'a smasanil e c'ol d'a yichañ Jehová. C'anec yoq'uelc'olal yuj eb' eyuninal, yujto a b'aj schalaj sb'a b'e van scham eb' yuj vejel.
- 20 Mamin Jehová, naval sic'lab'il, ¿toc ay junocxo choñab'tzutej icha tic? ¿Tocval smoj ay eb' ix nunab'il schianb'at yune' tzato chuni? ¿Toc val smoj smac'jicham eb' sacerdote yed' eb' a checab' d'a yol a templo?
- 21 A eb' unin yed' eb' ichamtac vinac, toxo ix em latz'an eb' d'a yoltac calle schami. A eb' quelemtac yed' eb' ix cob'estac, ix cham eb' yuj q'uen espada. D'a sc'ual yoval a c'ool ix a mac'cham eb', majxo oc'laj a c'ol d'a eb'.
- 22 Mamin Jehová, yalxoriej b'aj ix ic'cot tzijtum yaelal d'a Jerusalén, icha val tz'aj sjavi eb' anima d'a sc'ual q'uiri. Mañxalaj mach ix colchajel d'a sc'ual yoval a c'ol chi'. A eb' cuninal ix quil q'uib'oc, eb' ix co c'ayb'ej, ix miljicham eb' yuj eb' ajc'ool.

3

Yoxil b'it yic cusc'olal

- ¹ A in tic, nivan val ix aj vab'an syail yuj yoval sc'ol Dios.
- ² Ix in spechb'at d'a scal q'uic'alq'uinal b'aj junelriej q'uic'olinac. Ix in yac' b'ey d'a yoltac b'e b'aj malaj saquilq'uinal.

- ³ Masanil c'u ichañej tic in smac'an yed' yoval sc'ool.
- ⁴ Ix yac' ichamax in nivanil, choc'xoñej ix yutej-canb'at in b'aquil.
- ⁵ Ix in smacchej yed' yaelal yed' cusc'olal.
- ⁶ Ix in yac' aj d'a scal q'uib'alq'uinal, icha yaj eb' chamnacxo.
- ⁷ Ix in smacchej b'aj mañxa b'aj syal veli. Yed' val q'uen nivac cadena ix in stzec'a'.
- ⁸ Vach'chom tz'el vav in c'anan scolval, max scha yab' tas tzin c'an d'ay.
- ⁹ Ix smac in b'e yed' q'uen q'ueen, yuj chi' axoñej d'a q'uem b'e tzin b'ati.
- ¹⁰ Lajan ix yutej sb'a Jehová d'ayin icha juncoc noc' oso sc'ub'ejel sb'a, icha juncoc noc' choj tz'elta jucnaj d'ayin.
- ¹¹ Ix in srñerel d'a yol b'e yic choc' tzin yutej-canb'ati, ix in actajcan yuuj.
- ¹² Ix sb'o'och sjul-lab', ix can ijan d'ayin yed' sjul-lab' chi'.
- ¹³ A sjul-lab' ix sjulcot d'ayin, ix c'axpaj d'a yol in c'ool.
- ¹⁴ Masanil eb' vetanimail sb'uchvaj d'ayin, a in-xoñej tzin yal eb' d'a scal slolonel.
- ¹⁵ D'a val syaelal ix in ajec' yuj Dios. Te c'a' tas ix yac' vuq'uej.
- ¹⁶ Ix el vecnaj q'uen ve ayic ix in em latnaj d'a sat lum yuuj, ix in can telan d'a cal pococ.
- ¹⁷ Mañxalaj in junc'olal, mañxo naanoc tzalajc'olal yuuj.
- ¹⁸ Svalani to mañxa in tec'anil, yujto mañxo ay-ocochoh Jehová yipoc in c'ool.

- ¹⁹ A tzin naancot in cusełal yed' vec' in ch'ocojil, te ya svab'i.
- ²⁰ A val yic tzin naancot juntzañ chi', mañxo animaoc tzin aj svab'i.
- ²¹ Palta ay jun tas tzin nib'ej, ayñejec' d'a in pensar, aton jun chi' in gana svac'ñejoch yipoc in c'ool.
- ²² Aton val yuj svach'c'olal Jehová max oñ sateli, yujto tz'oc'ñeje sc'ool d'ayor.
- ²³ Junjun q'uiriib'alil scheclaj svach'c'olal Jehová, syalñejej cac'anoch d'a co c'ool.
- ²⁴ Yuj chi' svala' to icha in macb'en yaj Jehová, añaej ayochoch yipoc in c'ool.
- ²⁵ A eb' tz'ac'anoch Jehová d'a sc'ool, te vach' Jehová chi' d'a eb', aton eb' to sb'ec val och sb'a d'a yol sc'ab'.
- ²⁶ Te vach' tato numan tzoñ aj co tañvani masanto scolvaj Jehová d'ayor.
- ²⁷ Yelxo vach' tato ayic unin animaorito scac'anoch co b'a d'a yalañ smandar Dios.
- ²⁸ Vach' tato numan tzoñ aj co ch'ocoj yacb'an syac'och co yaelal Jehová.
- ²⁹ Yovalil tzoñ och ejmelal, tzoñ em ríojan d'a sat luum, talaj tz'oc' sc'ol Jehová d'ayor.
- ³⁰ Vach'chom tzoñ mac'ji, tzoñ b'uchji, palta co chaocab'i.
- ³¹ Max oñ yactejcan Jehová d'a junelñejej.
- ³² Vach'chom syac'och co yaelal, palta tz'oc'pax sc'ool d'ayor, yujto te nivan svach'c'olal.
- ³³ Val yel malaj sgana syac'och co cusc'olal yed' co yaelal.
- ³⁴ A Jehová Dios Axoñejej Ochi, malaj sgana tz'ixtaj eb' anima d'a preso,

- 35 malaj pax sgana tz'ic'iel sderecho eb' ac'b'il yuuj.
- 36 Mañ vach'oc d'a sat Dios tato max ch'olb'itaj eb' anima d'a stojolal.
- 37 Max elc'ochlaj tas sco na' tato mañoc Jehová tz'alani.
- 38 Max javilaj vach'ilal ma yaelal, tato mañoc Dios Axoñej Och tz'alani.
- 39 ¿Tas yuj chuc scab'i tato yuj co chucal syac' co yaelal Dios?
- 40 Co b'eyc'olejec val co b'a sic'lab'il, chajtil yilji co b'eyb'al, scac'anxioch co b'a d'a yol sc'ab' Jehová.
- 41 Caq'uecb'at co pensar d'a Dios aj satchaan, scalan d'a co lesal icha tic:
- 42 Ix och co mul, ix co pitej co b'a d'ayach, maj oñ ac' nivanc'olal.
- 43 Ix javi yoval a c'ol d'ayor, ix oñ a pechani, ix oñ a sateli, majxo oc'laj a c'ool d'ayor.
- 44 Ix a c'ub'ejel a b'a, najat ach b'atcan d'ayor yic maxtzac ab' co lesal.
- 45 Icha c'alem ix oñ utej d'a scal masanil anima.
- 46 Masanil eb' cajc'ool, ix oñ sb'uchval eb'.
- 47 Tzoñ te xivi yujo a eb' ajc'ol d'ayor tzoñ syam eb', tzoñ yixtan eb', tzoñ satanel eb', xco chi.
- 48 Tz'el val jiljon yal in sat voc' yuj cusc'olal, yujo van satel eb' vetchoñab'.
- 49 Mañ ol vactej voc' yuj vab'anñej syail
- 50 masanto ol yac'cot svach'c'olal Jehová d'ayor d'a satchaan.
- 51 Te yaxo pax svab' yed' in pixan yuj tas tz'ec' d'a yib'añ eb' ix ix d'a yol in choñab'.

- 52 A eb' ajc'ool, tzin spech eb' vach'chom malaj
jab'oc in mul. Icha tz'aj spechji junoc noc'
much icha chi' tzin yutej eb'.
- 53 Pitzan in val ix in syumanem eb' d'a yol jun jul,
ix smacancan sti' jun jul chi' eb' yed' jun
q'uen q'ueen, mařixa b'aj syal veli.
- 54 Ichato ay in em d'a yol a a', ix in naani to yicxo
chamel vaji.
- 55 Mamin Jehová, ato d'a sjulal yich jun jul tic tzin
avaj d'ayach.
- 56 Ab' yoch in jaj, mař actej ab'an in tevi.
- 57 Ix a nitzcot a b'a d'ayin ayic ix ach vavtani, ix
alan d'ayin: Mař ach xivoc, xa chi.
- 58 Mamin, ix in a colcanel d'a yol sc'ab' chamel.
- 59 Mamin Jehová, ojtac tas tzin utaj d'a mař stojo-
laloc tic. B'o yaj d'ayin d'a stojolal.
- 60 Ojtac tas snib'ej eb' ajc'ol d'ayin yed' tas sna eb'
tzin yutej.
- 61 Mamin Jehová, ix ab' jantac chucal syal eb' d'a
in patic yed' jantac tas sna eb' tzin yutej.
- 62 Jun c'u syac' eb' in yalub'tarñani, snaan eb' tas ol
in yutoc.
- 63 Ilnab' val, c'ual d'ac'val in sb'uchan eb'.
- 64 Mamin Jehová, ac' spac d'a eb' icha val smojalil
yuj tas tzin yutej.
- 65 Ac' pitb'oquel spensar eb', tzac'anb'at catab' d'a
yib'ař eb'.
- 66 Mamin, pech eb' yed' yoval a c'ool. Satel eb' d'a
yolyib'ařq'uinal tic.

4

A schanil b'it yic cusc'olal

- ¹ Ina val tas ix aj sq'uic'b'i yilji scopopial q'uen oro te vach'. Masanil q'uen q'ueen vach' yilji d'a templo, sacleminac ix ajcanb'at q'uen d'a yoltac calle.
- ² A eb' quelemzac d'a choñab' Sion, te nib'ab'il eb' d'a yichañ q'uen oro vach'. Axo ticnaic jun, lajan tz'utaj eb' icha junoc lum comon chen.
- ³ A noc' nun oques syac' chunoc yune' noc', axo pax eb' ix vetchoñab' tic, maxtzac oc' sc'ol eb' ix, lajan eb' ix icha noc' avestruz tz'ec' d'a taquiñ luum syactejcan sriolob'.
- ⁴ A eb' unin vanto schuni scham eb' yuj taquiñtial, sq'uecan lotzan yac' eb' d'a sjoom. Sc'an svael eb' unin chi', palta malaj mach tz'ac'an d'a eb'.
- ⁵ A eb' anima tzijtum tas sva d'a peca', van scham eb' yuj vejel d'a yoltac calle ticnaic. A eb' ix q'uib' d'a yoltac pat te vach' yilji, van sayan eb' tas syab'lej d'a scaltac c'alem.
- ⁶ A yaelal ix javi d'a yib'añ in choñab' yuj schucal, te ec'to d'a yichañ yic eb' aj Sodoma. A Sodoma chi', junñeij rato satnaqueli, malaj mach cusnac yuuj.
- ⁷ A eb' yajal d'a co cal, copopi yilji eb' d'a yichañ q'uen sach'acom, te sac yilji eb' d'a yichañ lech. Te chac yilji snivanil eb' d'a yichañ q'uen coral. Te vach' yilji eb' d'a yichañ q'uen zafiro.
- ⁸ Axo ticnaic, te q'uic' yilji eb' d'a yichañ q'uic'b'alil. A mach tz'ilan eb' d'a yoltac calle, maxtzac nachaj yuj eb' mach eb'. Toxo ix och lotzan stz'umal eb' d'a sb'aquil, taquiñxoriej eb' icha te' c'atzitz.

- ⁹ Te vach' yic mach ix cham d'a oval d'a yichañ
mach c'ojanc'olal ix cham yuj vejel.
- ¹⁰ Yuj vejel ix javi d'a yib'añ in choñab' yuj oval,
a eb' ix ix vach' spensar smilcham yune' eb'
ix, stz'añan eb' ix schi'a.
- ¹¹ Ix elc'och jantac yoval sc'ol Jehová, ix yac'cot
sc'ac'alc'olal. Ix yac'anoch sc'ac'al choñab'
Sion, masanto ix yal slajviem cimientoal.
- ¹² A eb' sreyal juntzañ choñab' d'a
yolyib'añq'uinal tic yed' eb' cajan d'ay,
maj sna eb' tato ay eb' ajc'ol ol yal yoch d'a
yol choñab' Jerusalén.
- ¹³ Icha chi' ix uji yuj smul eb' syaloch sb'a
schecab'oc Dios yed' eb' sacerdote. Ix
tob'canb'at schiq'uil anima malaj smul yuj
eb'.
- ¹⁴ Axo ticnaic, toriej smachlej eb' tz'ec' eb'
d'a yoltac calle icha eb' max uji yilani.
Queñeachtac spichul eb' yuj chic', mañxa
mach syal sc'ol syaman spichul eb' chi'.
- ¹⁵ Mañ ex javoc d'a co tz'ey, yujto te chic'tac ex,
mañ oñ eyama', xchi eb' yetchoñab' eb' d'ay.
Yuj chi' ix b'at eb' d'a juntzañxo choñab',
palta malaj mach schaan eb'.
- ¹⁶ Yed' yoval sc'ol Jehová ix yac' saclemb'at eb',
majxo tarivaj eb' yuuj. Mañxalaj yelc'och
eb' sacerdote d'a yol sat eb' ch'oc choñab'il,
majxo oc'laj sc'ol eb' d'a eb' ichamtac vinac.
- ¹⁷ Nab'añej ix oñ c'unb'i co maclan sjavi jun
choñab' oñ scolo'. Ayoríq'ue d'a chañi sco
maclan quil sjavi jun nación ijan ix oñ colan
yalani, palta maj yalpaxlaj yuuj.

- ¹⁸ Ayñejoch sat eb' ajc'ol d'ayor b'aj tzoñ b'eyeq'ui.
 Max yal-laj quelb'at d'a yol choñab'. Van
 sjavi slajvub'al co q'uinal, toxo ix javi co
 chamel.
- ¹⁹ A eb' tzoñ pechani, te jelan sb'ey eb' d'a yichañ
 noc' ch'acb'a tz'ec' jeñeñoc. Tzac'anñej eb'
 d'a co patic d'a jolomtac vitz, tzoñ macjí yuj
 eb' d'a tz'inan luum.
- ²⁰ A viñ co reyal ayoch yipoc co c'ool, viñ sic'b'il el
 yuj Jehová, toxo ix yamchaj viñ yuj eb'. A
 sco naani to a viñ ol oñ colan d'a juntzañxo
 nación.
- ²¹ Ex aj Edom, ex tzeyac' yajalil d'a masanil
 smacb'en choñab' Uz, tzevajañec, tzala-
 jañec yacb'an tzato yala'. Ol c'ochpax yaelal
 d'a eyib'añ. Icha eb' uc'um añ ol ex ajoc,
 q'uxvelal ol ex ajcanoc.
- ²² Ex aj Sion, toxo ix ec'b'at jantac eyaelal. Mañxo
 ol ex ac'jocxib'at d'a preso yuj Jehová. A
 exxo tic ex aj Edom, yuj e chucal ol yac'pax
 eyaelal Jehová, ol yac' checlaj jantac e mul.

5

Yoil b'it yic cusc'olal

- ¹ Mamin Jehová, nacot jantac tas ix ec'b'at d'a
 quib'añ, ina val tz'aj quixtaji.
- ² Masanil co macb'en, ix yiquej eb' ch'oc choñab'il,
 axo co pat yicxo eb' yaji.
- ³ Meb'a' unin ix oñ ajcani, mañxalaj co mam. Axo
 eb' ix co nun, toxo ix can eb' ix sch'ocojil,
 mañxalaj yetb'eyum eb' ix.
- ⁴ A a a' scuq'uej, sco man a', axo te' co c'atzitz, sco
 tup te'.

- ⁵ Ayñejoch eb' ajc'ol oñ spechan b'eyec'oc. Tzoñ te c'unb'i, palta maxtzac yal quic'an jab'oc quip yujto ijanoch eb' d'a co patic.
- ⁶ Ix b'at b'echaañ co c'ab' d'a eb' aj Egipto yed' d'a eb' aj Asiria, yuj co c'ananañ jab'oc co vael yic max oñ chami.
- ⁷ A eb' co mam quicham ochnac smul, palta channacxo eb', axo d'a quib'añ scotcan yaelal yuj smul eb' chi'.
- ⁸ A ticnaic ayorí och d'a yol sc'ab' eb' ayoch checab'oc d'a yalañtaxo. Mañxalaj mach tzon colanel d'a yol sc'ab' eb'.
- ⁹ Scal xivc'olal sb'at co say jab'oc co vael, yujto ay smay yuj eb' ac'um oval d'a tz'inan luum.
- ¹⁰ Yuj sc'ac'al vejel tzon te q'uic'b'i.
- ¹¹ D'a Sion yed' d'a juntzañ choñab' d'a yol yic Judá, tz'ixtaj eb' ix quetb'eyum yed' eb' ix quisil.
- ¹² Ix q'ue d'uñan eb' cajalil yuj eb' ayoch ajc'olal d'ayorí. Mañxa yelc'och jab'oc eb' ichamtac vinac d'a yol sat eb'.
- ¹³ A eb' viñ quelemtac tec'an, tz'ac'jioch eb' viñ d'a jaxoj harina, axo eb' viñ yunetac quelem, stelvi eb' viñ d'a yalañ te' c'atzitz.
- ¹⁴ Mañxalaj eb' viñ ichamtac vinac ayec' d'a sti' choñab' sb'oan yaj yoval eb' anima. Mañxalaj eb' viñ quelemtac sb'itan d'a tzalajc'olal.
- ¹⁵ Mañxalaj co tzalajc'olal. A co charial yic tzalajc'olal, ix meltzajoch cusc'olalil.
- ¹⁶ Maxtzac oñ b'inaj icha d'a peca'. Te ob'iltac oñ, yujto ix och co mul.
- ¹⁷ Mañxa yip co pixan yuj cusc'olal, van yixtax yol co sat yuj oq'uel.

- 18 Yujto ix satjiel stemplo Dios d'a tzalan Sion, yuj
chi' axoñej noc' vaax tz'ec' ta'.
- 19 Palta a ach pax tic ach Jehová, Yajal achñeij,
ayñeij ec' opisio d'a masanil q'uinal.
- 20 ¿Tas yuj tzoñ b'atcan satc'olal uj d'a junelrież?
¿Tas yuj te nivanxo tiempo ix oñ actejcani?
- 21 Mamin Jehová, ic'oñxi meltzaj d'ayach, ol oñ
meltzajxoc. Comonoc vach' tzoñ ajxi icha
d'a yalañtaxo.
- 22 Palta ina ix oñ a patiquejcaneli. Ix ec' d'a yib'añ
ac'ancot yaelal d'a quib'añ.

**A Ch'an Biblia D'a Chuj San Mateo
The Holy Bible in the Chuj San Mateo language of
Guatemala
La Santa Biblia en Chuj de San Mateo Ixtatán**

copyright © 2007 Sociedad Bíblica de Guatemala

Language: Chuj de San Mateo Ixtatán (Chuj)

Dialect: Ixtatán

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

43e98fca-30dd-583b-b172-dc26d705ee90